

جہانے شدن معمارک سنتے ایران به مدد معمارک صنعتے

www.ketab.ir

سید محمود تقوی سنگدھی

سرشناسه	: تقوی سنگدهی، سید محمود، ۱۳۶۶-
عنوان و نام پدیدآور	: جهانی شدن معماری سنتی ایران به مدد معماری صنعتی/سید محمود تقوی سنگدهی.
مشخصات نشر	: تهران: شاپرک سرخ، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	: ۱۶۵ ص.: مصور (رنگی)، جدول، نمودار.
شابک	: ۲۵۰۰۰۰ ریال: ۹۷۸-۶۰۰-۲۳۹-۴
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: معماری بومی -- ایران
موضوع	: Vernacular architecture -- Iran
موضوع	: معماری صنعتی -- ایران
موضوع	: Architecture, Industrial -- Iran
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۷ ج ۸/۷ تا NA۱۳۸۰
رده بندی دیوبی	: ۵۳/۷۲۲
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۵۶۳۷۶۰

عنوان: جهانی شدن معماری سنتی ایران به مدد معماری صنعتی

نویسنده: سید محمود تقوی سنگدهی

نوبت چاپ نخست: زمستان ۱۳۹۷

ناشر: شاپرک سرخ

طراح جلد: مهدی اسٹکندری

چاپ و صحافی: شاپرک

شمارگان: ۱۰۰۰

قیمت: ۲۵۰۰۰ تومان

شماره شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۴۶۳-۲۲۹-۴

انتشارات شاپرک سرخ

تهران، میدان انقلاب اسلامی، ابتدای خیابان آزادی، کوچه شهید جنتی، پلاک ۲۴ واحد ۱

www.shaparac.com

عنوان	صفحه
پیشگفتار.....	۹
پیشینه‌شناسی و تعریف جهانی سازی.....	۱۰
علل و ریشه شکل‌گیری جریان جهانی شدن.....	۱۷
دوره‌های مختلف جهانی شدن.....	۱۸
منطقه‌گرایی در عرصه جهانی شدن.....	۲۴
تعامل جهانی منطقه‌ای در عرصه‌های عام: اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و.....	۲۶
واکاوی جهانی شدن در طراحی معماری.....	۴۰
نقش رسانه و ارتباطات در گذار به سمت جهانی شدن.....	۴۴
گستره جهانی شدن معمارانه و معماری سنتی.....	۴۶
گستره جهانی شدن معماری در ایران.....	۴۹
معماری سنتی- مدرن.....	۵۰
بازتولیدگرایی جدید با تکیه بر نگرش ملی- جهانی‌گرایی و سنتی- مدرن‌گرایی...۵۳	۵۳
فرایند جهانی شدن سنت در حوزه‌های فرا معماری.....	۵۴
جهانی شدن و ساختار شهری در کشورهای در حال توسعه و ایران.....	۵۷
مولفه‌های فرایند جهانی شدن سنت در حوزه‌های معماری.....	۵۸
چالش‌ها و فرصت‌های جهانی شدن معماری سنتی.....	۶۱
بالارفتن مصرف مواد خام در کشورهای در حال توسعه.....	۶۳
جهانی شدن و تخریب محیط زیست کشورهای جنوب.....	۶۴
جهانی شدن و تشدید رقابت‌های منطقه‌ای بین کشورهای در حال توسعه.....	۶۴
وابستگی مالی و افزایش بدهی‌ها در کشورهای در حال توسعه.....	۶۵
چالش‌ها و فرصت‌های جهانی شدن در ایران.....	۶۵
تقلید از معماری مدرن غرب.....	۶۷
تحدید حریم خصوصی.....	۶۹
فردگرایی.....	۷۰

۷۰	برداشته شدن فاصله ها
۷۲	جابجایی فضاهای درون خانه
۷۲	صنعتی سازی ساختمان (ریشه تولیدات صنعتی)
۷۳	مفهوم صنعتی سازی ساختمان
۷۴	تعاریف صنعتی سازی
۷۸	تاریخچه صنعتی سازی (سیر تحول صنعتی سازی در جهان)
۸۰	تجزیه و تحلیل روش های صنعتی سازی در جهان
۸۱	تولید انبوه
۸۲	بیان تفاوت صنعتی سازی با روش بنایی
۸۴	ضرورت اجرای صنعتی سازی
۸۵	پیمون (مدون)
۸۵	سیستم هماهنگی پیمون (دولار) و مبانی آن
۸۵	معیارهای تولید صنعتی ممکن
۸۶	معیارهای زیبا شناسانه در صنعتی سازی
۸۷	الزامات صنعتی سازی
۸۹	اهم مزایای صنعتی سازی ساختمان
۹۳	تولید صنعتی و قیاس آن با تولیدات سنتی ساختمان
۹۵	وارد مؤثر بر انتخاب سیستم ساختمانی
۹۶	انواع روش های ساخت
۹۶	ساختمان سازی معمول یا متداول
۹۷	ساختمان سازی متداول پیشرفته یا نیمه صنعتی
۹۸	ساختمان سازی صنعتی
۹۸	ساختمان سازی با قطعات پیش ساخته سبک
۹۹	ساختمان سازی با قطعات پیش ساخته سنگین و انواع آن
۱۰۱	کارخانه های تولید صنعتی ساختمان
۱۰۱	نوع اول سیستم بسته
۱۰۱	نوع دوم سیستم باز

۱۰۲.....	تبیین مزایا و معایب تولید صنعتی ساختمان
۱۰۳.....	مشکلات تولید صنعتی ساختمان
۱۰۵.....	تکنولوژی صنعتی سازی ساختمان در ایران
۱۰۷.....	موانع صنعتی شدن ساختمان در ایران
۱۰۸.....	جمع‌بندی مبحث تولید صنعتی ساختمان
۱۰۹.....	شناخت مفاهیم معماری سنتی در جهت تطبیق با صنعتی سازی
۱۰۹.....	مفاهیم مرتبط با معماری ایرانی
۱۱۱.....	مفاهیم و اصول سنتی در معماری ایران
۱۱۴.....	اصول حاکم بر شمار ایرانی
۱۱۴.....	پرهیز از بیهودگی
۱۱۶.....	نیارش
۱۱۷.....	خودبسندگی
۱۱۸.....	درون‌گرایی
۱۱۹.....	سلسله مراتب
۱۲۲.....	نظام اندازه‌گیری پیمون (مدولاسیون)
۱۲۴.....	مدول و پیمون
۱۲۶.....	تداوم در سیر تکاملی سازه در معماری ایرانی
۱۲۷.....	سبک‌سازی ساختمان در سازه‌های سنتی ایران
۱۳۱.....	زیبایی فرم سازه در سازه‌های سنتی ایران
۱۳۲.....	تبعیت سازه از سازمان فضایی در سازه‌های سنتی ایران
۱۳۴.....	طبیعت در سازه‌های سنتی ایران
۱۳۶.....	ارتباط مصالح با انواع سازه در سازه‌های سنتی ایران
۱۳۷.....	شناخت نیروهای موجود در عناصر
۱۳۹.....	نمود پیمون در سازه بنای سنتی
۱۴۱.....	نقش هندسه در معماری سنتی
	تطبیق تولید صنعتی با معماری سنتی ایران (مصالح بومی در تولید صنعتی
۱۴۴.....	ساختمان)

- ۱۴۵..... کاربرد تولید صنعتی ساختمان در احیای بافت‌های فرسوده
- ۱۴۶..... ملاحظات معماری تولید صنعتی ساختمان در احیای بافت‌ها فرسوده
- ۱۵۲..... مؤلفه‌های بهره‌گیری از اصول معماری ایرانی در صنعتی سازی ساختمان
- ۱۵۴..... نتیجه گیری
- ۱۵۷..... منابع

www.ketab.ir

پیشگفتار

تکنولوژی را می توان تمام دانش، محصولات، فرایندها، ابزارها، روشها و سیستمهایی تعریف کرده که در جهت خلق و ساخت کالاها و ارائه خدمات بکارگرفته می شوند. به زبان ساده تکنولوژی عبارت از روش انجام کارها توسط انسان است. تکنولوژی ابزاری است که بوسیله آن می توانیم به اهداف خود دست یابیم. تکنولوژی، اجرای عملی دانش است و ابزاری است که به کمک تلاش و سعی آدمی می آید. صنعتی سازی با استفاده از تکنولوژی ابزاری است که در پاسخ به رشد روزافزون جمعیت و نیاز گسترده به تولید مسکن شهری و روستایی و دیگر زیرساخت های عمرانی، نیاز به کارایی روش های پیشرفته ساخت و صنعتی شدن ساخت وسازها را الزامی می دارد. به کارگیری روش های تولید صنعتی ساختمان، می تواند پاسخگوی نیازهای کمی ساخت باشد. از سوی دیگر، نقش حیاتی در حوزه های توسعه اقتصادی، فرهنگی و سیاسی داشته است. هدف چندین در خصوص توسعه دانش معماری و ساخت دارای مزایای بسزایی چون افزایش سرعت ساخت، کیفیت نهایی، مقاومت، دوام ساختمان و بهبود وضعیت محیط زیست است. در صنعتی سازی ساختمان در کشورهای توسعه یافته به عنوان عاملی مؤثر ایفای نقش می کند. بدین ترتیب ورود صنعتی سازی به بازار ساخت وساز در ایران عموماً با الگوهای غربی همراه است. لذا تطبیق روش های نوین ساخت به ویژه صنعتی سازی با اصول معماری اصیل و سنتی می تواند کارایی آن را افزایش و پذیرش آن را در بین عموم تسهیل نماید. در مقابل آن رویکرد جهانی اثر معماری را به اثری فرا مکانی مبدل سازد. این مهم در کشورهای در حال توسعه از اهمیت بالاتری برخوردار است، زیرا در تعامل با کشورهای توسعه یافته گرایش ویژه ای نسبت به جهانی شدن دارند. با توجه به استفاده از تکنولوژی و صنعتی سازی ساختمان می توان آن را عاملی در جهت جهانی شدن معماری دانست.

بدین ترتیب می توان با تکیه بر روش های تولید صنعتی اصول معماری سنتی را تا حدودی به سمت جهانی شدن حرکت داد.

این کتاب باهدف تأکید بر ضرورت جهانی شدن، در تلاش است با استفاده از شیوه صنعتی سازی ظرفیت های جهانی شدن معماری سنتی ایرانی را بررسی کند. بدین منظور در این کتاب ابتدا به بررسی پیشینه جهانی شدن، فرایند آن، علل و ریشه های شکل گیری و دیدگاه صاحب نظران پرداخته می شود. در ادامه مفاهیم مرتبط با صنعت و تولیدات صنعتی، همچنین روش های مختلف ساخت آن می پردازد و پس از آن، معماری ایرانی را تشریح کرده و اصول آن را بیان می کند. به نظر می رسد تدقیق در مفاهیم جهانی شدن و بررسی فرایند آن می تواند به یافتن راه حل های جهانی شدن معماری سنتی با استفاده از تکنولوژی و صنعتی سازی، کمک نماید.

پیشینه شناسی و معرفی جهانی سازی

در ارتباط با پیشینه و زمان شکل گیری مفهوم جهانی سازی، دیدگاه ها و نظرات متعددی ارائه شده است. رونالد رابرتسون^۱، ادیان بزرگ و امپراطوری ها را به عنوان اشکالی از جهانی کردن در قدیمی ترین و پایدارترین تاریخ، معرفی می نماید. اما از دیدگاه وی، اصطلاح «جهانی شدن» از نیمه سده ۱۹۰۰ به مثابه بحث علمی بر سر زبان ها افتاد (رابرتسون، ۱۳۸۵: ۱۹-۱۷). لیوتار، ریشه اصلی جهانی شدن را در آراء و اندیشه های فلاسفه عصر روشنگری جستجو می کند که به تدریج نخستین بیانیه حقوق بشر انجامید (حسین زاده، ۱۳۸۵). بعضی ها رویکردهای جهان شمول دین هایی چون یهودیت و اسلام و اشاره به تعبیرهایی چون «مدینه فاضله»، «آرمان شهر» یا «اوتوپیا»، استعمار صدهای هجدهم و نوزدهم و رویکرد یکسان ساز، بومی گریز و غربی ساز مدرنیسم را به عنوان پیشینه جهانی شدن عنوان می کنند (ساسانی،

^۱ - Ronald Robertson

۱۳۸۵). جهانی شدن در دوره معاصر به سبب انقلاب الکترونیک و شکل گیری طرح دهکده جهانی مارشال مک لوهان از دهه ۱۹۶۰، از پیچیدگی، شتاب و تأثیرگذاری بیشتری برخوردار شده است.

رابرتسون عنصر آگاهی را نقطه عطفی در فرایند طولانی جهانی شدن می داند و مارتین آلبرو، جهانی شدن را شکل گیری یک جامعه جهانی در «عصر جهانی» به شمار می آورد (گل محمدی، ۱۳۸۱: ۲۰-۲۱). وی معتقد است که عصر مدرن پایان یافته و باید در کاربرد مفاهیم و واژه هایی مانند عصر ماشینی، عصر اتم، «عصر فضا» و «عصر الکترونیک» محتاط بود، چرا که همچنان احساس مدرن بودن را القاء می کنند. از دیدگاه وی انسان اکنون به عصر جدیدی گام می گذارد که باید آن را «عصر جهانی» نامید (همان، ۲۰). جهانی شدن از نگاه گیدنز^۱ عبارت است از «فشرده شدن مناسبات اجتماعی جهان و تأثیر متقابل حوادث محلی و حوادثی در کیلومترها دورتر (رابرتسون، ۱۳۸۵: ۲۹۵). دورکیم^۲ به ظهور شکلی از یک «حیات بین المللی» و ضرورت افزایش جهان وطنی اشاره دارد (ن، ۲۹۷). دیدگاه ها و اندیشه های نظریه پردازان و مکاتب فکری در جداول ۱ و ۲ تدوین و ارائه شده است.

۱- Anthony Giddens

۲- Durkheim